

Diemen met elkaar en voor elkaar

Coalitieakkoord 2022 – 2026

Groen, open, inclusief en sociaal

GroenLinks

Ons Diemen

D66

PvdA

Inhoud

Diemen met elkaar en voor elkaar	4
Groen, open, inclusief en sociaal	4
Samen aan de slag	5
Het proces en leeswijzer	6
1. Diemen met elkaar en voor elkaar	7
1.1 Participatie, dienstverlening en communicatie	7
1.2 Adviesraden	8
1.3 Regionale samenwerking	8
2. Kansengelijkheid en bestaanszekerheid	9
2.1 Zorg	9
2.2 Onderwijs	10
2.3 Welzijnswerk	12
2.4 Diversiteit en inclusie	12
2.5 Een gastvrije gemeente: vluchtelingen en inburgering	13
2.6 Inkomen en armoede	14
3. Duurzaamheid en klimaat	17
3.1 Energietransitie	17
3.2 Klimaatadaptatie	18
3.3 Natuur & ecologie	18
3.4 Circulair bouwen	19
3.5 Milieu	19
4. Wonen, ruimte en voorzieningen	20
4.1 Wonen	20
4.2 Programma Samenlevings-opbouw Holland Park	23
4.3 Verkeer en vervoer	23
4.4 Vrije Tijd	25
4.5 Economische zaken	27
5. Veiligheid en ondermijning	28
6. Financiën	30

Diemen met elkaar en voor elkaar

Wij gaan samen aan de slag voor onze groeiende gemeente. Dat doen we niet alleen vanuit het gemeentehuis. Samen met inwoners, ondernemers, verenigingen en organisaties werken we verder aan een sociale en duurzame gemeente, waar iedereen mee mag doen en niemand aan de zijlijn komt te staan. We zijn een gemeente waar het fijn en gezond wonen, werken en recreëren is en dat willen we zo houden. Met de ambities en plannen gaan we voortvarend aan de slag.

De afgelopen twee jaar waren voor veel inwoners, verenigingen, ondernemers en organisaties pittig. We stonden al voor grote uitdagingen door de klimaat-, woon- en stikstofcrisis, toen in maart 2020 de coronacrisis in alle hevigheid losbarstte. Gelukkig is het veel mensen gelukt om de coronatijd goed door te komen. Maar anderen zijn hard geraakt. Ondernemers moesten soms hun spaargeld aanspreken om het hoofd boven water te houden, en soms lukte dat zelfs niet. Kwetsbare kinderen zijn op school verder achteropgeraakt en mensen kwamen aan de kant te staan door langdurige gezondheidsklachten.

Nauwelijks bijgekomen van de coronacrisis begon de verschrikkelijke oorlog in Oekraïne. We vinden het belangrijk om onze bijdrage te leveren aan de opvang van mensen die huis en haard ontvlucht zijn. We doen er alles aan om te zorgen dat zij zich veilig en thuis voelen in Diemen. Ook voor onze eigen inwoners heeft de oorlog gevolgen. De inflatie is hoog en de energieprijzen nemen toe, waardoor de koopkracht daalt. Dit raakt veel inwoners in hun bestaanszekerheid.

In deze uitdagende tijd ontstaat een steeds grotere kloof tussen mensen die het eigenlijk best goed hebben en mensen die keer op

keer in de hoek zitten waar de klappen vallen. Een deel van de inwoners haakt steeds verder af en heeft weinig vertrouwen in overheid en politiek (onder andere door de toeslagenaffaire). De zeer lage opkomst tijdens de gemeenteraadsverkiezingen is een alarmerend signaal. In Diemen willen we in deze uitdagende tijd juist samen optrekken met onze inwoners en organisaties. Wij werken constant aan het vertrouwen in de lokale politiek.

Diemen is de afgelopen jaren flink gegroeid en dat brengt mogelijkheden en uitdagingen met zich mee. We investeren veel in een passend voorzieningenniveau en we zorgen dat dit op peil blijft. We zorgen dus voor genoeg mogelijkheden om te sporten, te leren en elkaar te ontmoeten en we ondersteunen de werkgelegenheid en bedrijvigheid in Diemen.

Groen, open, inclusief en sociaal

Als coalitie plaatsen we een stip op de horizon waaraan we onze keuzes voor de komende vier jaar toetsen. We werken samen aan een energieneutraal, groen, gezond, inclusief en zelfstandig dorp met de daarbij behorende goede voorzieningen, groene woonwijken en een groen buitengebied. Een dorp waar mensen kunnen zijn wie ze zijn

en waar iedereen welkom is. We zetten in op een duurzame en sociale gemeente met een open bestuurscultuur. We staan continu in verbinding met onze inwoners en regionale partners.

De gemeente is makkelijk bereikbaar en benaderbaar voor alle inwoners, verenigingen, bedrijven en instellingen. We luisteren naar ervaringsdeskundigen en nemen hun aanbevelingen mee bij nieuwe plannen en bij de uitvoering van gemeentelijke taken. De inwoners van Diemen weten immers goed wat er in hun omgeving speelt en kunnen daarom essentiële inbreng leveren. We zorgen dat iedereen de kans krijgt een standpunt, belang of idee aan te dragen en dat we met respect naar elkaar luisteren. We zijn ons ervan bewust dat niet iedere groep zich even actief in het gesprek mengt. De gemeenteraad wikt en weegt alle standpunten en belangen voor besluitvorming. We handelen vanuit het algemeen belang en verliezen nooit de menselijke maat uit het oog.

Samen aan de slag

De in de vorige raadsperiode genomen besluiten worden gerespecteerd, voorzover dit in dit akkoord niet anders wordt omschreven. Daarnaast blijven we goed samenwerken in de regio en zullen we op een aantal thema's nadere aandacht leggen of vasthouden.

Kansengelijkheid en bestaanszekerheid

Waar je wieg staat en wat het inkomen van je ouders is, mag niet bepalend zijn voor de kansen die je in het leven krijgt. Wij werken aan een Diemen waar iedereen dezelfde kansen krijgt. Iedereen moet mee kunnen

doen in het onderwijs, op het werk, bij de sportverenigingen. De tweedeling in de samenleving bestrijden we.

Duurzaamheid en klimaat

De afgelopen jaren is er hard gewerkt aan een duurzaam Diemen. Ook in de komende bestuursperiode blijven we hierop inzetten. We willen een schoon en duurzaam Diemen achterlaten voor de volgende generaties. Daarbij hebben we oog voor de inwoners die achterop dreigen te raken. Met daadkrachtige maatregelen pakken we energiearmoede aan en zorgen we dat niemand achterblijft.

Wonen, ruimte en voorzieningen

Diemen laat de laatste jaren stevige groei in inwonertal zien en in de komende bestuursperiode staat er nog een aantal woningbouwontwikkelingen op stapel. We zorgen voor een divers en betaalbaar woningaanbod. Daarbij houden we oog voor genoeg groen in de buurt en de buitengebieden en we houden het voorzieningenniveau op peil.

Binnen de hier geschetste context van samenwerking en van aandachtspunten hebben we op veel beleidsterreinen onze ambities geformuleerd. Met trots presenteren wij hier onze agenda voor de bestuursperiode 2022-2026 onder het motto: **groen, open, inclusief en sociaal**.

Namens de Diemense fracties van GroenLinks, Ons Diemen, D66 en PvdA, Matthijs Sikkes-Van den Berg, Hilda van 't Riet; Wim Advokaat, Hans Prins; Jeroen Klaasse, Rick Poelwijk; Sofie Kuilman en Marian Everhardt.

Het proces en leeswijzer

Na de gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart 2022 heeft GroenLinks mevrouw Zita Pels benaderd als informateur. Mevrouw Pels heeft met alle partijen één of meerdere keren gesproken. Op basis van gesprekken met alle partijen luidde haar advies om een coalitie van GroenLinks, Ons Diemen, D66 en de PvdA te onderzoeken.

Dit advies is met de gemeenteraad besproken. Mevrouw Pels is vervolgens met algemene stemmen aangesteld als formateur van deze coalitie. Aan de partijen die niet direct betrokken waren bij de formatie is expliciet om input gevraagd, net als aan alle inwoners, verenigingen, ondernemers en organisaties. Wij danken ieder voor de inbreng.

Met die inbreng zijn we onze plannen gaan formuleren. Na een intensieve formatie-

periode hebben wij dit akkoord bereikt over de inhoudelijke koers voor Diemen voor de komende jaren en over de samenstelling van een nieuw te benoemen college van burgemeester en wethouders.

Onze plannen over het samenspel met inwoners en partners in de gemeente en de regio staan in paragraaf 1. In de volgende paragrafen gaan wij nader in op de drie genoemde hoofdthema's. Kansengelijkheid en bestaanszekerheid komen in paragraaf 2 aan de orde. In paragraaf 3 bespreken we onze agenda voor duurzaamheid en klimaat. De ambities voor wonen, ruimte en voorzieningen worden beschreven in paragraaf 4, evenals economische zaken. In paragraaf 5 hebben we aandacht voor veiligheid en ondermijning. Tot slot staat in paragraaf 6 de financiële onderbouwing.

1. Diemen met elkaar en voor elkaar

Als Diemense samenleving staan we gezamenlijk voor een flink aantal uitdagingen. De energietransitie, woningbouw-opgave, een passend voorzieningenniveau, de groei van Diemen, voorkomen dat mensen aan de zijlijn staan, maar ook doorlopende opgaven als het handhaven van afspraken en het onderhoud van groen vragen om een continu samenspel tussen inwoners, bedrijven, verenigingen, organisaties en de gemeente als lokale overheid. Daarbij gaan we ervan uit dat mensen in Diemen zichzelf kunnen zijn, want iedereen hoort erbij. We willen er dan ook voor zorgen dat iedereen zich gehoord voelt en de kans krijgt zich uit te spreken.

1.1 Participatie, dienstverlening en communicatie

We staan ten dienste van de inwoners van Diemen, hebben oog voor uiteenlopende belangen, koesteren de menselijke maat en treden verbindend op. We willen in contact staan met onze inwoners en organisaties, hebben een open blik op de omgeving en bij besluiten wegen we belangen zorgvuldig af. Onder de noemer 'Voor en met Diemen' hebben we eerder al beleid vastgesteld voor participatie, communicatie en dienstverlening. Daar gaan we voortvarend uitvoering aan geven. We onderstrepen de gestelde ambities, bouwen voort op de stappen die we de afgelopen jaren hebben gezet. Maar we realiseren ons ook dat vandaag de dag verdere stappen mogelijk en nodig zijn, met name als gevolg van veranderende behoeften of andere maatschappelijke ontwikkelingen. Op het gebied van dienstverlening ontwikkelen we aanvullend een beleidskader met afspraken.

Verder bewaken we of de versterkte inzet op participatie en communicatie voldoende is of dat er een extra impuls nodig is gedurende deze raadsperiode.

- ▶ We zetten in op doorlopend contact tussen inwoners, organisaties en gemeente om zo de kwaliteit van plannen te versterken en het gedeeld eigenaarschap te vergroten.
- ▶ We werken aan een grotere mate van betrokkenheid van inwoners bij de lokale democratie en het bevorderen van de opkomst bij verkiezingen. Hier heeft de hele gemeenteraad een belangrijke rol in.
- ▶ We realiseren een live videostream bij de gemeenteraadsvergaderingen zodat belangstellenden de vergaderingen ook op afstand kunnen kijken en luisteren.
- ▶ We streven ernaar rechten, belangen en wensen zo goed mogelijk inzichtelijk te maken om tot weloverwogen besluitvorming te komen.
- ▶ We experimenteren met vernieuwende vormen van participatieve democratie. We gaan kijken of we inwoners via loting een rol kunnen geven om zo een bredere deelname in bijvoorbeeld wijkplatforms te bereiken. Dit komt uiteindelijk de besluitvorming in de gemeenteraad ten goede.
- ▶ We werken in lijn met de Wet Open Overheid aan transparantie en het tijdig informeren van inwoners over ontwikkelingen die hen raken.
- ▶ We gebruiken begrijpelijke taal en willen zoveel mogelijk juridisch taalgebruik en vakjargon voorkomen. Dit bevorderen we met trainingen voor medewerkers, vereenvoudiging van veelgebruikte teksten en processen en met inzet van schrijfcoaches. Wanneer dit beter aansluit op de doelgroep, gebruiken we andere

talen. Wanneer blijkt dat de geplande inzet met het oog op begrijpelijke taal niet voldoende effectief is, zijn we bereid extra te investeren. Hiertoe evalueren we in 2023 de op dit moment beoogde inspanning.

- ▶ We blijven investeren in goede dienstverlening, zowel fysiek als digitaal, om zo met de tijd mee te gaan, aan te sluiten op verwachtingen en nieuwe ontwikkelingen, maar ook het dorpse karakter te behouden.
- ▶ Via klantreizen brengen we de ervaringen met onze dienstverlening in beeld. We blijven continu leren en onszelf verbeteren.
- ▶ We streven naar optimale toegankelijkheid van de dienstverlening van de gemeente Diemen. Dit omvat onder andere een website die ook toegankelijk is voor blinden en slechtzienden, een goed bereikbaar gemeentehuis en medewerkers die getraind zijn in omgaan met dementie.
- ▶ We zorgen voor nog actievere communicatie. We verstevigen onze inzet op sociale media, zeker bij actualiteiten, en zijn scherp op signalen die we ontvangen van inwoners of organisaties.

1.2 Adviesraden

Diemen kent meerdere adviesraden: kinderraad, jongerenraad, WMO-raad en participatieraad. We hechten grote waarde aan de gevraagde en ongevraagde inbreng van deze groepen.

- ▶ We continueren de ondersteuning van deze raden.

1.3 Regionale samenwerking

We willen als gemeente met een krachtig bestuur een zelfbewuste rol spelen in de regio. Actuele regionale ontwikkelingen die Diemen raken, sterken ons in de overtuiging dat lokale belangen ook worden gediend door (solidaire) samenwerking op een groter schaalniveau. Of het nu gaat om Duo+, Amstelland-Meerlanden of de Metropoolregio Amsterdam: Diemen wil een betrouwbare partner zijn.

- ▶ We richten ons op een stevige positie bij voor Diemen wezenlijke onderwerpen, zoals wonen, duurzaamheid en verkeer en vervoer. De in dit coalitieakkoord benoemde ambities zijn daarbij leidraad.

Mede met het oog op beschikbare menskracht zijn we ons ervan bewust dat dit leidt tot keuzes. Keuzes die wij kunnen verantwoorden, omdat ze onmiskenbaar bijdragen aan het strategische doel van samenwerking, namelijk het borgen van Diemen als zelfstandige gemeente met een adequate gemeentelijke organisatie voor haar inwoners, bedrijven en instellingen. We hechten aan de kleinschaligheid van samenwerkingspartners in de zuidflank van Amsterdam. Mede om die reden wordt samengewerkt in Duo+ verband en gekeken naar de meest verstandige invulling hiervan.

- ▶ We willen ons verder versterken door strategische taken vanuit de Duo+ organisatie in te bedden in de eigen gemeentelijke organisatie en we kiezen uitdrukkelijk niet voor een verdere overheveling van taken naar Duo+.

2. Kansengelijkheid en bestaanszekerheid

Er is de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in de ontwikkeling van het sociaal domein, door de gemeente zelf maar ook door inwoners, ondernemers, organisaties, vrijwilligers, mantelzorgers en verenigingen. Wij ondersteunen jongeren en hun ouders, ouderen en volwassenen die dat nodig hebben met aandacht, zorg en kansen. Dit doen we door in ieder geval de komende periode het voorzieningenniveau op peil te houden. Onze inspanningen op het gebied van armoedebestrijding, tegengaan van laaggeletterdheid, welzijnswerk en schuldhelpverlening zetten we onverminderd voort. Met de ambities op sociaal gebied willen we kansengelijkheid en bestaanszekerheid bevorderen.

2.1 Zorg

De jeugdzorg, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de participatiewet zijn in 2015 gedecentraliseerd naar de gemeente. Samen vormen deze het sociaal domein. De gemeente voert deze taken uit en de laatste jaren is dit in Diemen steeds verder ontwikkeld en geprofessionaliseerd. De coalitie blijft de uitvoering ook in de komende jaren verbeteren. Enkele specifieke aandachtspunten worden hieronder benoemd.

Wmo

Het abonnementstarief voor de Wmo is een vast bedrag van €19,- per maand dat iedereen betaalt die ondersteuning via de Wmo krijgt, ongeacht de hoogte van het inkomen. Wij ondersteunen het plan uit het regeerakkoord om zo snel mogelijk te werken aan een eerlijkere en inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor Wmo-voorzieningen,

zoals huishoudelijke hulp. Hierdoor zal de gemeente een relatief hogere bijdrage ontvangen in de kosten. Op deze manier blijven huishoudelijke en andere hulp beschikbaar en betaalbaar voor de meest kwetsbaren.

Jeugdzorg

We blijven investeren in preventieve en ambulante jeugdhulp, zodat alle kinderen en jongeren in Diemen kansrijk opgroeien in een veilige, sociale en gezonde omgeving en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Er moet veel geregeld worden bij de overgang naar volwassenheid. We ondersteunen jongeren die dat nodig hebben, bij de voorbereiding op alle veranderingen bij de overgang naar volwassenheid. Dit doen we onder andere door het project 'Jongeren in beeld', waarbij we jongeren tussen de 12 en 25 jaar die niet goed in beeld zijn in beeld willen krijgen en een perspectief bieden.

- 'Jongeren in beeld': de evaluatie van dit project vindt plaats in de zomer van 2022. Op basis van de resultaten zetten we dit project al dan niet voort.

In de regio Amsterdam-Amstelland hebben we het actieprogramma 'Zorg voor de Jeugd'. Eén van de doelstellingen van het actieprogramma is kinderen zo lang mogelijk in een huiselijke omgeving op te laten groeien. Kinderen zouden in zo'n omgeving moeten verblijven, ook als dat in een residentiële jeugdhulpinstelling is.

- We zetten ons de komende periode in om voor jongeren uit Diemen met een zorgbehoefte verblijfsvoorzieningen dichtbij huis te creëren.

Grip en controle op het sociaal domein

Al jaren blijkt dat de bijdragen voor het sociaal domein vanuit het Rijk niet voldoen voor een goede uitvoering van deze taken. Om meer grip en controle te krijgen op de uitgaven, terwijl we ook het kwalitatief hoge niveau van deze diensten blijven borgen in Diemen, is de aanpak 'Grip op het sociaal domein' enkele jaren geleden gestart. De coalitie zal dit voortzetten.

2.2 Onderwijs

Gelijke onderwijskansen voor ieder kind

De achtergrond van een kind (zoals migratieachtergrond, financiële situatie en opleidingsniveau van de ouders) mag geen verschil maken voor de kansen die een kind op school krijgt. Het tegengaan van kansongelijkheid is een opdracht voor iedereen, met een grote rol voor onze voorschoolse voorzieningen en het onderwijs. Onze focus ligt op onderwijskansen voor alle kinderen. Voor kinderen in de voorschoolse periode faciliteren we een breed aanbod van laagdrempelige, goed toegankelijke activiteiten om ze zo een kansrijke start te bieden.

- ▶ We versterken de doorgaande lijn van de voorschoolse naar de vroegschoolse periode.
- ▶ De toegankelijkheid en beschikbaarheid van voorzieningen in zowel de voorschoolse als de schoolse periode moet gewaarborgd zijn voor alle kinderen.

We gaan samen met de scholen de segregatie in het onderwijs tegen, die vaak al op jonge leeftijd ontstaat. Een school is een ontmoetingsplek voor kinderen met verschillende achtergronden, die van en

met elkaar leren. Selectie aan de poort gaan we tegen en gedeelde en gemengde scholen stimuleren we.

- ▶ Ter bevordering van de kansengelijkheid in het onderwijs bieden we in lijn met onze nota 'Diemen Divers en Inclusief' trainingen over inclusief onderwijs aan onze leerkrachten aan.
- ▶ We willen samen met scholen bijlessen en huiswerkbegeleiding in de schoolomgeving breder toegankelijk maken. Dit financieren we uit de middelen uit het onderwijsachterstanden beleid (OAB).
- ▶ Daarnaast zorgen we dat kinderen al op de basisschool een computer kunnen krijgen als hun ouders daar geen geld voor hebben en willen we de zomerschool voortzetten voor kinderen met een onderwijsachterstand.

Opleiden voor de arbeidsmarkt

- ▶ We onderzoeken de mogelijkheid om versterking aan te brengen tussen Diemense bedrijven en organisaties en Diemense leerlingen bij regionale opleidingscentra (ROC's).

Onderwijshuisvesting

We vinden het belangrijk dat onze leerlingen naar school gaan in een gezonde, veilige en inspirerende omgeving. Bij nieuwbouw of renovatie blijven wij hierin investeren. Samen met de schoolbesturen zorgen we voor brede scholen waar onderwijs, opvang, cultuur en sport samenkomen in de wijk. We continueren onze inzet op een gezonde, veilige en inspirerende schoolomgeving, zowel in het schoolgebouw als op de schoolpleinen. De buitenruimte rond de scholen is een verlenging van de leeromgeving. Ontdekken, spelen en beleven op een groen schoolplein staan centraal.

- ▶ Er wordt een Integraal Huisvestingsplan opgesteld om de gemeentelijke visie op onderwijshuisvesting voor de komende jaren te borgen.

Diemense leerlingen moeten zoveel mogelijk de kans krijgen naar een Diemense basisschool te gaan. We willen de vinger aan de pols houden voor de ruimtebehoefte in het onderwijs.

- ▶ De ontwikkelingen in leerlingaantallen volgen we door periodiek leerlingenprognoses op te stellen om tijdig beslissingen te kunnen nemen ten aanzien van onze onderwijshuisvesting.

Naast de reguliere lessen dient op de Diemense basisscholen ook een goed aanbod te zijn aan bewegingsonderwijs, cultuur- en natuureducatie alsmede aandacht voor diversiteit en burgerschapsvorming.

- ▶ We continueren de inzet van gemeentelijke middelen voor extra bewegingsonderwijs en schoolzwemmen.
- ▶ We blijven ons inzetten voor de ontwikkeling van een brede middelbare school, passend bij het karakter van Diemen en de behoeften van Diemense leerlingen.

Lerarentekort

Onze gemeente wordt omgeven door Amsterdam en kent daardoor vergelijkbare grootstedelijke vraagstukken. Het tekort aan leerkrachten is er daar één van. Het is voor de scholen in Diemen elk jaar weer een uitdaging om de formatie sluitend te krijgen.

- ▶ We werken samen met de schoolbesturen om Diemen een aantrekkelijke gemeente te laten zijn om als leerkracht te werken en te wonen.

Laaggeletterdheid

Ook in onze gemeente wonen mensen die moeite hebben met lezen, rekenen en het gebruik van de computer of smartphone. Dit wordt laaggeletterdheid genoemd. Door de laaggeletterdheid kunnen problemen ontstaan in het dagelijks leven, zoals het communiceren met kinderen en school en het vinden of behouden van een baan. Ook kan het leiden tot eenzaamheid. Daarom blijven we ons inzetten om laaggeletterdheid te verminderen en als gemeente duidelijk te communiceren.

- ▶ We zorgen dat medewerkers van de gemeente laaggeletterdheid bij inwoners kunnen signaleren en dat ze deze inwoners goed kunnen helpen en doorverwijzen.

- ▶ We zetten in op een leven lang leren, inclusief volwasseneneducatie.
- ▶ We zetten een gezinsaanpak op rondom laaggeletterdheid en proberen om taalles zo dicht mogelijk bij de inwoner te faciliteren. Er wordt hierbij onderzocht of het mogelijk is om lessen te organiseren op scholen, in buurthuizen en in de bibliotheek.

2.3 Welzijnswerk

Welzijn Diemen vervult een belangrijke rol in de Diemense samenleving. Denk bijvoorbeeld aan het jongerenwerk en de activiteiten in het Huis van de Buurt 't Kruidvat, Het Noorderlicht en andere wijkcentra. Het is belangrijk dat Welzijn Diemen in alle wijken van Diemen zichtbaar is. We zetten in op een brede dekking van het welzijnsaanbod over heel Diemen en het vergroten van de zichtbaarheid van de activiteiten van Welzijn Diemen.

- ▶ Een van de acties is het verkennen van een mogelijkheid voor een Huis van de Buurt in Holland Park.
- ▶ Wij hebben vertrouwen in het actieplan eenzaamheid dat dit jaar wordt uitgevoerd. Op basis van de resultaten bekijken we wat werkt of niet en hoe we verder gaan.

2.4 Diversiteit en inclusie

Diemen streeft naar een inclusieve samenleving en een organisatie waarin we rekening houden met de diversiteit van onze inwoners. De afgelopen jaren hebben we hier stappen in gezet en daar gaan we mee verder. De komende jaren werken we binnen onze organisatie met inwoners en partners actief en concreet aan inclusie.

Waar mensen met verschillende achtergronden en perspectieven elkaar ontmoeten, samenwerken en elkaar respecteren, ontstaat ruimte voor nieuwe inzichten die kunnen leiden tot innovatie, creativiteit, wederzijds begrip en saamhorigheid.

We zijn al een aantal jaar een trotse Regenboog-gemeente en dat dragen we uit. Dat is geen loze kreet: het betekent dat Diemen actief beleid ontwikkelt en samenwerkt met Diemense partners die zich inzetten voor de LHBTI+ gemeenschap.

Antidiscriminatie

Een diverse en inclusieve samenleving werkt aan antidiscriminatie.

- ▶ We werken samen met het Meldpunt Discriminatie Regio Amsterdam (MDRA). We willen de zichtbaarheid van het MDRA vergroten en de meldingsbereidheid stimuleren. Daarnaast zijn er een aantal thema's zoals stagediscriminatie en straatintimidatie waar we actief mee aan de slag gaan. We hebben als gemeente een voorbeeldfunctie en streven naar inclusief werkgeverschap en naar het tegengaan van stagediscriminatie, bijvoorbeeld door directe plaatsing van stagiaires.
- ▶ Daar waar gewerkt wordt met data van burgers, zijn we extra zorgvuldig om te voorkomen dat bewuste en onbewuste vooroordelen leiden tot ongelijke behandeling. We zorgen voor een extra controle, bijvoorbeeld door gericht gebruik te maken van de Toolbox Ethisch Verantwoorde Innovatie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.
- ▶ We zijn blij dat Diemen een inclusieve sinterklaasintocht organiseert. We blijven ons inzetten voor een inclusief sinterklaasfeest.

Zichtbaarheid en ontmoeten

We vinden het belangrijk om zichtbaar te zijn als het gaat om diversiteit en inclusie. Daarbij werken we aan ontmoeting van inwoners en partijen om kruisbestuiving te stimuleren tussen verschillende culturen, achtergronden en leeftijden.

- ▶ We vervullen een voorbeeldfunctie en dragen uit dat Diemen een gemeente voor iedereen is. Hiervoor ontwikkelen we een communicatiestrategie.
- ▶ In de communicatie over inclusie sluiten we aan bij wat de doelgroepen het meeste aanspreekt en bereikt.
- ▶ We maken zoveel mogelijk gebruik van de infrastructuur die Diemen rijk is, zoals sportfaciliteiten, buurthuizen en festivals.
- ▶ Het diversiteitsplatform krijgt bijzondere aandacht om zichtbaarheid, ontmoeting en samenwerking te stimuleren.

Blijvende inzet

- ▶ De gemeente heeft een ambitieus diversiteitsbeleid en blijft actief bezig de aanwezige drempels te verlagen of weg te nemen voor een inclusieve samenleving.
- ▶ Bij beleid en uitvoering werken we expliciet mét (relevante) betrokkenen, inwoners en expert organisaties. Waar mogelijk en zinvol doen we dat met ervaringsdeskundigen.
- ▶ Inclusie en diversiteit zijn ook blijvende aandachtspunten voor de eigen organisatie. We zetten in op (meer) bewustwording van ambtenaren van de gemeente, bijvoorbeeld door middel van training en kennisuitwisseling.
- ▶ We maken gebruik van beschikbare normen en keurmerken. Zo is de gemeente hard op weg een dementievriendelijke gemeente te zijn en onderschrijven we de doelstellingen in het manifest 'Iedereen doet mee' (om het VN-Verdrag Handicap verder in te voeren in onze gemeente).

2.5 Een gastvrije gemeente: vluchtelingen en inburgering

Diemen heeft een traditie als gastvrije gemeente. In Diemen wonen mensen van 150 verschillende nationaliteiten. Diemen heeft een open houding bij vragen om opvang van nieuwkomers. We willen nieuwkomers een stabiele plek aan kunnen bieden in Diemen. Daarbij werken we samen met de regiogemeenten om ons heen. In Diemen houden we rekening met de komst van de diverse groepen nieuwkomers.

- ▶ We blijven ons inzetten om te voldoen aan de taakstelling van het Rijk van te huisvesten vergunninghouders.
- ▶ We blijven ons in regionaal verband inzetten om mogelijkheden te creëren voor de opvang van asielzoekers.
- ▶ We zetten ons in om voldoende opvangplekken te blijven aanbieden voor vluchtelingen uit Oekraïne. De tijdelijke plekken die we voor hen creëren, willen we ook na hun vertrek toewijzen aan bijzondere doelgroepen als spoedzoekers, economisch daklozen en vergunninghouders die wachten op nareizende familieleden.
- ▶ We zetten ons in om expats zich deel te laten voelen van en deel te nemen aan de Diemense gemeenschap, bijvoorbeeld door samenlevingsopbouw in Holland Park, meertalige communicatie en een welkomstpakket in het Engels.

We heten nieuwkomers in Diemen welkom en hechten veel waarde aan participatie en inburgering. Ook een goede toegang tot ondersteuning, zorg en kinderopvang is belangrijk.

- ▶ We gebruiken de mogelijkheden die de nieuwe Wet Inburgering ons biedt, ook voor taalonderwijs.

- ▶ We willen dat maatwerk wordt toegepast om het inburgeringsproces goed te laten verlopen en bieden nieuwkomers integrale ondersteuning aan.
- ▶ We willen duidelijk communiceren naar al onze inwoners, dus ook naar de nieuwkomers. Zo nodig in hun eigen taal.

2.6 Inkomen en armoede

We treden actief op om armoede en de effecten daarvan te bestrijden. Armoede levert veel stress op. Daarom biedt de gemeente Diemen een dienstverlening die daar rekening mee houdt en die toegankelijk, begrijpelijk en behulpzaam is.

- ▶ We vinden het belangrijk dat inwoners laagdrempelig de weg kunnen vinden naar ondersteuning. Om dit verder te verbeteren gaan we onder andere de informatie op de website van de gemeente aanpassen.
- ▶ Waar mogelijk werken we met ervaringsdeskundigen bij het ontwikkelen en evalueren van beleid en inkoop van voorzieningen.

Bijstand en re-integratie

Niet alles is op te lossen met regels en daarom zoeken we in Diemen soms de rek in de regels op om iets voor elkaar te krijgen. We hebben een Rekmanifest ontwikkeld met het doel om te blijven kijken naar mogelijkheden en oplossingen voor de inwoners.

Landelijk ligt de kostendelersnorm onder vuur. De vraag is of het wenselijk is om bijstandsgerechtigden te korten op hun uitkering wanneer zij samenwonen. In veel gevallen ontstaan hierdoor financiële problemen. Het kabinet is van plan om vanaf 2023 de kostendelersnorm te verhogen tot 27 jaar.

- ▶ Vooruitlopend op nieuwe wetgeving past de gemeente Diemen de kostendelersnorm niet meer toe voor jongeren tot 27 jaar. Ook gaan we als experiment de kostendelersnorm niet meer toepassen bij samenwonen.

Bij de invoering van de Participatiewet in 2015 is het Diemense re-integratiebeleid vastgesteld. Mede door de coronacrisis is de arbeidsmarkt flink veranderd, net als de groep werkzoekenden. Vooral jongeren, flexwerkers en zelfstandigen hebben met inkomensterugval en/of werkloosheid te maken (gehad), terwijl in sommige sectoren grote personeelstekorten zijn. Naar aanleiding van de veranderende omstandigheden wordt getoetst of het re-integratiebeleid nog passend is voor de huidige bijstandsgerechtigden.

- ▶ Om re-integratie naar werk of bijvoorbeeld vrijwilligerswerk te bevorderen, gaan we als experiment meer bijverdienen naast een bijstandsuitkering toestaan.

Armoede

De gemeente geeft extra financiële ondersteuning aan inwoners met een laag inkomen om maatschappelijke participatie mogelijk te maken en problemen te voorkomen. We voeren een ruimhartig armoedebeleid, waarbij niet-gebruik wordt tegengegaan, onder andere door zoveel mogelijk miniregelingen automatisch toe te kennen.

- ▶ We besteden extra aandacht aan minimahuishoudens met opgroeiende kinderen, zodat deze kinderen niet buitengesloten worden van deelname aan maatschappelijke activiteiten vanwege geldgebrek, maar gelijke kansen krijgen om zich te ontwikkelen.
- ▶ We kijken naar de functionaliteit van de stadspas en zoeken naar verbeteringen.

Schuldhulpverlening

De gemeente is verantwoordelijk voor schuldhulpverlening aan haar inwoners. Het vroeg signaleren van betalingsachterstanden is een belangrijk speerpunt om te voorkomen dat schulden hoger oplopen. We vinden het belangrijk dat inwoners met schulden snel perspectief krijgen op een schuldenvrij bestaan. Na 36 maanden maximaal aflossen, moet de inwoner met een schone lei verder kunnen. Na aanmelding bij schuldhulpverlening creëert de gemeente ademruimte, door eerst uitstel van betaling te bedingen bij schuldeisers, de zogenaamde pauzeknop.

- ▶ We gaan afspraken maken met een kredietbank om schulden van inwoners over te nemen, waardoor de inwoner alleen nog hoeft af te lossen aan de kredietbank. Met de kredietbank worden speciale afspraken gemaakt over het saneren van schulden bij jongeren.
- ▶ Niet alleen de schuldenproblematiek wordt snel aangepakt, bij jongeren wordt

breder ingezet op onder meer leefstijl, werk en inkomen om nieuwe schulden te helpen voorkomen.

- ▶ We gaan een sociaal incassobeleid voeren bij inwoners die vorderingen bij de gemeente hebben. Het helpen bij het oplossen van de schulden en voorkomen van verhogingen staat centraal.

Hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire (Mogelijk) gedupeerden van de kinderopvangtoeslagaffaire hebben een hulpaanbod gekregen vanuit Madi Diemen, gemeentelijke schulden zijn gepauzeerd of kwijtgescholden, de gemeente heeft lotgenotenbijeenkomsten georganiseerd en de bijzondere bijstand is voor deze doelgroep toegankelijker gemaakt.

- ▶ We blijven ons maximaal inzetten voor gedupeerden van de toeslagenaffaire op de leefgebieden financiën, wonen, zorg, gezin en werk, zodat deze inwoners de nieuwe schuldenvrije start kunnen maken die zij verdienen.

3. Duurzaamheid en klimaat

Op het gebied van duurzaamheid en klimaat kent ons land en de wereld grote uitdagingen. Gemeenten zijn een radertje in het grotere geheel en hebben een eigen verantwoordelijkheid. Hier spannen we ons maximaal voor in. De huidige situatie op de energiemarkt maakt het urgenter om stappen te zetten. Daarbij zullen we rekening houden met kwetsbare groepen.

3.1 Energietransitie

We willen een substantiële bijdrage leveren aan het opwekken van meer duurzame energie. Daarom wordt het proces van de Regionale Energie Strategie (RES) voortgezet. Daarin wordt stap voor stap onderzocht of er in Diemen mogelijkheden zijn voor windturbines en zonnevelden. Het uitgangspunt is: alleen windmolens en zonnevelden in Diemen als dat verantwoord kan voor mens en natuur.

- ▶ Er wordt gekeken naar de impact van de bij windmolens of zonnevelden behorende infrastructuur, denk aan de aanleg van bouwwegen of het realiseren van kabeltracés.
- ▶ Minimaal 50% lokaal eigenaarschap blijft het uitgangspunt voor mogelijke grootschalige energieprojecten.
- ▶ Er moet ook aandacht zijn voor alternatieven: als ook met andere technieken dan wind en zon grootschalig duurzame energie kan worden opgewekt in Diemen, dan staan we hiervoor open.
- ▶ We stimuleren het plaatsen van zonnepanelen op grote daken. De gemeente gaat in gesprek met ondernemers en vertegenwoordigers van organisaties en instellingen om plannen en programma's goed af te stemmen op de behoeften van de verschillende doelgroepen.

- ▶ Ook gaan we door met duurzaamheidsleningen voor particuliere acties. Verder blijven we in de komende periode energiecoaches inzetten om inwoners te helpen met het besparen van energie.

Van het gas af met aandacht voor bestrijding van energiearmoede

De gemeenteraad heeft met de Transitievisie Warmte een basis gelegd voor een strategie om samen met inwoners de wijken en buurten van het gas af te halen. Vanwege de stijging van de energiekosten schuift hierbij de aandacht voor energiearmoede naar de voorgrond. We gaan aan de slag met een 'Actieplan energiearmoede' om de stijgende energiekosten te beperken voor de inwoners die hierdoor het hardst worden geraakt.

Van het gas af:

- ▶ We maken afspraken met woningcorporaties en particuliere verhuurders om hun woningen te verduurzamen, hierbij streven we naar woonlastenneutraliteit.
- ▶ We starten een wijkgericht isolatieprogramma voor woningen met de laagste energielabels.
- ▶ Wijk voor wijk gaan we betaalbaar van het gas af.

Activiteiten uit het actieplan energiearmoede:

- ▶ We helpen mensen met hun energiecontract.
- ▶ Vervanging van energie slurpend witgoed via de bijzondere bijstand.
- ▶ De Diemense FIX-brigade helpt verduurzamen.
- ▶ We laten óók minder draagkrachtigen energie opwekken.

Alternatieve warmtebronnen

Er is veel aandacht voor alternatieve manieren voor energieopwekking of alternatieve brandstoffen.

- ▶ We houden vast aan het standpunt tegen houtige biomassa als brandstof voor energieopwekking.
- ▶ Ontwikkelingen rond geothermie als alternatief volgen we, evenals de in de kinderschoenen staande mogelijkheden met betrekking tot aquathermie.

Datacenters

We kijken kritisch naar de ontwikkelingen van nieuwe datacenters op Diemens grondgebied, met name vanwege het grote energiegebruik.

- ▶ Aan nieuwe initiatieven wordt niet meegewerkt. Het geplande datacenter aan de Treubweg is al vergund, we spreken ons uit tegen een tweede datacenter in Diemen.

3.2 Klimaatadaptatie

Diemen bereidt zich voor op hogere temperaturen, langere periodes van droogte en intensere regenbuien. Dit doen we door de openbare ruimte hier slim op in te richten: met een juiste inrichting van het groen kan de overlast van heftige regenbuien worden beperkt. Ook zorgt groen voor verkoeling op warme dagen.

- ▶ We houden vast aan de hoge standaard bij de klimaatadaptatieve inrichting van de openbare ruimte die Diemen al vele jaren in de praktijk brengt.

Meer groen

Groen is belangrijk om de biodiversiteit in Diemen te behouden (of te verhogen), en ook om hittestress tegen te gaan. Het is belangrijk

om groen in de wijken te behouden en waar mogelijk toe te voegen.

- ▶ We gaan door met het stimuleren van kleinschalige acties om te vergoeden, zoals het jaarlijkse NK-Tegelwippen.
- ▶ Groene daken kunnen worden gefinancierd via de gemeentelijke duurzaamheidslening.
- ▶ We zetten goed in op natuurinclusief bouwen en gaan na in hoeverre we dat binnen wettelijke mogelijkheden kunnen opnemen in omgevingsplannen.

3.3 Natuur & ecologie

De gemeente houdt de ecologische structuur van Diemen in stand en zorgt hierbij voor een goede balans tussen natuur en recreatie; beleving van de natuur is belangrijk. Tegelijkertijd kunnen te veel recreanten ook nadelig zijn voor de natuur en de biodiversiteit, daarom proberen we recreanten te spreiden. Ook zullen we bewuste keuzes maken over waar we de natuur zoveel mogelijk met rust laten en waar we meer recreatieve voorzieningen willen.

Recreatie

Diemen is een groene gemeente. Vlak bij alle buurten en wijken kan je wandelen in het groen van bijvoorbeeld de Oosterringdijk, de Diemerpolder en de Omloop. Die ommetjes behouden en versterken we. Ook het Diemerbos heeft een belangrijke recreatieve functie. De financiering van het onderhoud is echter niet structureel geregeld.

- ▶ We staan ervoor open om een bijdrage te leveren aan het beheer en onderhoud van de recreatieve voorzieningen in het Diemerbos. Voorwaarde hiervoor is dat ook de gemeente Amsterdam en de provincie Noord-Holland een bijdrage leveren.

Goed bewegen is belangrijk voor iedereen. Onze mooie en groene omgeving biedt hier al veel kansen voor en veel mensen maken daar dan ook gebruik van. Veel inwoners van Diemen gebruiken bijvoorbeeld het Diemberbos (en breder de Diemerscheg) als plek om te fietsen, wandelen en hard te lopen.

- ▶ Mocht er behoefte zijn aan het plaatsen van sporttoestellen, dan zal er in de breedte worden gekeken wat het beste aansluit bij de (nieuwe) gebruiker, zonder dat de natuur en/of biodiversiteit wordt aangetast. We houden daarbij rekening met de kosten voor beheer.

Extra groen

We vinden groen belangrijk en willen het goede voorbeeld geven.

- ▶ Daarom gaan we tenminste 1000 nieuwe bomen planten in de komende 4 jaar. Dit doen we samen met inwoners, zowel op particuliere grond als in de openbare ruimte.

3.4 Circulair bouwen

We vinden het belangrijk circulair te bouwen. In de afgelopen periode hebben we dit al veel gedaan bij de realisatie van voorzieningen en in gemeentelijke gebouwen.

- ▶ In de komende vier jaar zullen we het gebruik van ecologische en/of herbruikbare materialen in de bouw verder stimuleren en houtbouw bevorderen.

3.5 Milieu

Duurzaamheid is ook in de dagelijkse leefomgeving een belangrijk aandachtspunt. Daar blijven we ook de komende periode actief in stimuleren en samenwerken met netwerken in de Diemense samenleving zoals Daarom Duurzaam Diemen. Het gaat dan bijvoorbeeld om luchtkwaliteit, circulariteit en afvalinzameling.

- ▶ We blijven ons inzetten voor het verbeteren van de luchtkwaliteit en ondertekenen daarom het Schone Lucht Akkoord.
- ▶ Diemen is al tweemaal genomineerd voor Diervriendelijke gemeente van Nederland. Hier zijn we trots op en dit gaan we onderstrepen met een actieagenda dierenwelzijn.
- ▶ We onderhouden de basisstructuur met betrekking tot afvalinzameling en gaan het scheidingspercentage verder bevorderen.
- ▶ We zetten ons deze raadsperiode in voor het verminderen van zwerfafval en het verkleinen van de plastic soep in Diemen, samen met onze (jonge) inwoners.
- ▶ We zetten samen met regionale partners in op het terugbrengen van de maximale snelheid op omliggende snelwegen naar 80 km per uur.

4. Wonen, ruimte en voorzieningen

De ruimte in Diemen is en blijft beperkt. Het blijft dus een uitdaging om alle verschillende ruimtelijke behoeftes in te passen. De eerder vastgestelde Omgevingsvisie geeft in grote lijnen de richting aan. Maar met name de aanhoudend krappe woningmarkt en de ontwikkelingen op het gebied van verkeer en vervoer vragen nadere aandacht.

4.1 Wonen

De Woonvisie van de gemeente Diemen 2018 heeft nog niet aan kracht verloren, maar moet versterkt en geactualiseerd worden in 2023. Belangrijke thema's voor het wonen in de komende coalitieperiode zijn de volgende:

Regie op de woningmarkt

Gezien de krapte op de woningmarkt en het gebrek aan alternatieven stellen we duidelijke keuzes voor doelgroepen en dus sturing op betaalbaarheid en beschikbaarheid centraal. De Omgevingsvisie geeft belangrijke kaders voor de woningprogrammering van nieuwbouwprojecten, waarbij ook de benodigde voorzieningen niet uit het oog worden verloren. Ook verdere regie op de woningmarkt is nodig, onder meer om de zorg voor spoedzoekers, maatschappelijke opvang, tijdelijke opvang vluchtelingen en economisch daklozen goed te kunnen bedienen. Het is belangrijk om de reguliere woningzoekende niet uit het oog te verliezen. De opgave is dan ook om te doen wat we kunnen om de schaarse woonruimte zo rechtvaardig mogelijk te verdelen.

Ook in Diemen wordt er scheefgewoond. De huur kan zowel te laag als te hoog zijn ten opzichte van het inkomen. De gemeente heeft geen directe invloed op het

inkomensgerichte huurbeleid van woningcorporaties en andere verhuurders.

- ▶ Daar waar we kunnen, zullen we via voorlichting en algemene afspraken het ongewenst scheefhuren trachten te beïnvloeden en passend wonen promoten.
- ▶ De veelheid aan – helaas versnipperde – aanvullende regelgeving van het Rijk passen we waar mogelijk en zinvol toe en vertalen we naar lokale regelgeving in onder andere de huisvestingsverordening.
- ▶ Alleen regelgeving is niet genoeg. Het geven van duidelijke voorlichting wordt steeds belangrijker. Daarnaast vraagt het stellen van meer regels ook om meer handen om vergunningverlening en handhaving vorm te geven.

Aandacht voor seniorenhuisvesting en wonen met zorg

Speciale aandacht moet er zijn voor senioren, met of zonder behoefte aan zorg. Dit jaar en in 2023 werken we aan de woonzorgvisie, in samenhang met de actualisatie van de Woonvisie. De woonzorganalyse is er al in concept: er blijkt een groot tekort aan (geclusterde) woningen voor senioren en aanbod voor bijzondere doelgroepen. De uitdaging is om alles te doen wat we kunnen om doorstroming te bevorderen en daarnaast ook te zorgen dat het aanbod vergroot wordt. Daar zijn ook de starters bij gebaat.

- ▶ Het project Van Groot naar Beter zal geëvalueerd worden om zo de effectiviteit hiervan op de doorstroming in beeld te brengen. Van belang is om goed zicht te hebben op waar de tekorten zich voor doen, zoals bij gezinsvervangende woonvormen.

Arent Krijtsstraat

Lijn	Richting	Vertrek
19	Station Sloterdijk	11 min
19	Station Sloterdijk	12 min

Bijzondere doelgroepen

De aanpak van dakloosheid heeft voor het kabinet prioriteit. De uitwerking van het regionale plan voor de doordecentralisatie van maatschappelijke opvang en beschermd wonen en het omgaan met (de preventie van) dakloosheid zal de komende jaren aandacht vragen. De vraag ligt op tafel om ook in Diemen tijdelijke opvangplekken/ woonvormen te organiseren voor daklozen, vergunninghouders en andere spoedzoekers.

- ▶ We onderzoeken of ook in Diemen tijdelijke opvangplekken of woonvormen gerealiseerd kunnen worden.

Vertaling naar woningbouwprogramma

Met het oog op de uitkomsten van de woonzorganalyse werken we de gewenste woningbouwprogrammering voor nieuwbouw nader uit. We kijken niet alleen naar percentages sociale huur, middenhuur en vrije sectorhuur/koop. Kaders op dat gebied zijn voor inbreidingslocaties en transformatieprojecten vastgelegd in de Omgevingsvisie.

- ▶ We kijken per nieuw project of de nu gehanteerde percentages voor betaalbare woningen verhoogd kunnen worden zonder onze kwaliteitsdoelstellingen tekort te doen.

Woningbouwlocaties

De in januari 2022 vastgestelde Omgevingsvisie is in veel opzichten een voortzetting van de koers die de gemeente de afgelopen jaren heeft ingezet en een belangrijk ruimtelijk kader voor nieuwe ontwikkelingen op het gebied van woningbouw.

Voor de groei is een belangrijk uitgangspunt de heldere scheiding tussen de bebouwde

kom en het groene buitengebied. Dat wil zeggen dat we de ruimte voor verschillende maatschappelijke opgaven, zoals de behoefte aan betaalbare woningen en tevens voorzieningen zoals sportvoorzieningen, scholen, recreatieve voorzieningen en zorgvoorzieningen, vinden binnen het bestaande bebouwde gebied.

De coalitie vindt sociale woningbouw van het grootste belang vanwege de grote woningnood en wil bij blijven dragen aan de bouw van betaalbare woningen.

- ▶ De coalitie gaat in gesprek met de bewoners van Buitenlust om te bespreken hoe het gebouw en de openbare ruimte worden ingericht. Uitgangspunt hierbij is en blijft de bouw van 38 sociale huurwoningen en met aandacht voor groen, spelen en bewegen in de buurt.
- ▶ Voor de Harmonielaan wordt spoedig een proces, inclusief participatie, gestart, zodat we daar sociale woningbouw kunnen realiseren nadat de spooronderdoorgang gereed is. Dit is ook van groot belang omdat voor deze onderdoorgang enkele sociale woningen zijn gesloopt.
- ▶ De coalitie ziet dat de verkeersontsluiting van de Griend technisch ingewikkeld is. Daarom kiest de coalitie ervoor om deze periode verkeersonderzoek uit te voeren. Met de resultaten van dit onderzoek en indien nodig aanvullende relevante onderzoeken gaan we kijken of woningbouw mogelijk is. Indien van toepassing wordt een participatietraject gestart.

Samenwerking op woonbeleid

We zoeken als gemeente de samenwerking met andere gemeenten, corporaties

en particuliere verhuurders. Regionale samenwerking op het gebied van de woonruimteverdeling en kennisdeling is belangrijk. Dat verloopt soms wel traag, maar is zeker succesvol. De reeds vastgestelde nieuwe regels voor de verdeling van sociale huurwoningen treden per 2023 in werking.

- ▶ Parallel aan de opstelling van de nieuwe Woonvisie worden de prestatieafspraken met de woningcorporaties en het Huurders Platform Diemen opnieuw opgesteld. De huidige afspraken lopen af in 2023. Onderzocht wordt of we ook met zorginstellingen en met grote verhuurders tot (vrijwillige) prestatieafspraken kunnen komen. Met name op het gebied van duurzaamheid is een goede samenwerking met particuliere verhuurders onontbeerlijk.
- ▶ Ook in de nieuwe afspraken met woningcorporaties zal de inzet van de gemeente zijn dat er geen sociale huurwoningen worden verkocht of geliberaliseerd.

4.2 Programma Samenlevingsopbouw Holland Park

Holland Park is een van de nieuwe wijken van Diemen. De wijk is in hoog tempo ontwikkeld en is populair. De sociale component in de wijk verdient aandacht. Daarom gaan we aan de slag met het versterken van de sociale samenhang.

- ▶ Met een programmatische aanpak gaan we samen met de inwoners van de wijk werken aan de sociale samenhang in Holland Park.

4.3 Verkeer en vervoer

Busbaan Diemen Zuid

De openstelling van de busbaan in Diemen Zuid is een veelbesproken onderwerp. We blijven voorstander van het openstellen van de busbaan in Diemen Zuid: dit project wordt gecontinueerd, met in achtneming van de nog komende uitspraak van de Raad van State.

- ▶ Het gebied rond de busbaan krijgt een kwalitatieve upgrade.

- ▶ Op het gebied van geluidsisolatie gaan we verder dan de Wet geluidhinder voorschrijft. Dit doen we door maatregelen te treffen bij een aantal woningen langs de busbaan, ook al is dit niet vereist in een 30 km-gebied. Dit komt ook het energieverbruik in deze woningen ten goede.
- ▶ In nagenoeg de gehele wijk Diemen Zuid wordt de maximumsnelheid beperkt tot 30 kilometer per uur en waar nodig wordt de weginrichting hierop aangepast. De snelheid zal worden gemonitord en wanneer nodig en gewenst nemen we passende maatregelen.

Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid is een belangrijk onderdeel van de leefbaarheid in een buurt of wijk, daarom willen we daar nadrukkelijk aandacht aan blijven geven.

- ▶ We streven binnen de bebouwde kom van Diemen naar een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur, tenzij.
- ▶ Bij de exacte bepaling van de maximumsnelheid wordt overleg gepleegd met de hulpdiensten en indien van toepassing de busvervoerder. We maken hierbij de koppeling met landelijk beleid en overleggen met regionale partners, waaronder de gemeente Amsterdam en de Vervoerregio Amsterdam.
- ▶ In Diemen hebben we extra aandacht voor kwetsbare doelgroepen in het verkeer, zoals voetgangers en fietsers. We stimuleren het halen en brengen van kinderen van en naar school per fiets of te voet.
- ▶ We streven naar de aanleg van veilige fietsinfrastructuur, bijvoorbeeld door het toepassen van fietsstraten.

- ▶ In regionaal verband doen we onderzoek naar het verplaatsen van bromfietzers naar de rijbaan. Het gaat dan om de resterende wegvakken waar dit nog niet het geval is.
- ▶ We doen onderzoek naar het verbeteren van de fietsoversteek op de Weteringweg (de route van Plantage de Sniep richting Diemerbos en vice versa).

Station Diemen Zuid

Station Diemen Zuid speelt een hoofdrol in de goede bereikbaarheid van Diemen en ook het daaraan grenzende deel van Amsterdam Zuidoost. Het station is een belangrijk openbaar vervoer knooppunt, waar zowel door trein, metro als bus wordt gehalteerd. Het station is van cruciaal belang voor de grote stedelijke transformatie en verdichting die de afgelopen 10 jaar in gang is gezet in Diemen, zoals Campus Diemen Zuid en Holland Park.

- ▶ Het behoud van het huidige aanbod aan openbaar vervoer is belangrijk voor de gemeente Diemen, ook in relatie tot het provinciaal beleid om grote woningbouwlocaties te positioneren nabij hoogwaardig openbaar vervoer. Dat standpunt zullen we in de relevante regionale overleggen nadrukkelijk uitdragen.

IJmeerverbinding

De gemeente Diemen begrijpt dat er onderzoek plaatsvindt naar een nieuwe metroverbinding van Amsterdam naar Almere (de IJmeerverbinding). Daar hebben we wel een aantal nadrukkelijke aandachtspunten bij:

- ▶ De noodzakelijke aansluiting van de IJmeer-metroverbinding op het bestaande metronet bij station Diemen Zuid mag er niet toe leiden dat de metrobereikbaarheid van Diemen verslechtert.

- ▶ We willen dat een ondergrondse variant van de metroverbinding door de Diemerpolder wordt onderzocht en we zetten in op een metrohalte nabij de keerlus van tramlijn 19 (Muiderstraatweg).
- ▶ De aanleg van een wegverbinding door het IJmeer met een aansluiting op het wegennet in Diemen is voor Diemen onaanvaardbaar.

Integrale mobiliteitsvisie

Het is belangrijk om beleid te formuleren over de wijze waarop verkeer en vervoer op hoofdlijnen wordt vormgegeven binnen de gemeente Diemen.

- ▶ De komende periode werken we aan het opstellen van een integrale mobiliteitsvisie. Bij de totstandkoming wordt samengewerkt met inwoners en regionale partners.

Deelmobiliteit

De gemeente Diemen ziet de meerwaarde in van deelmobiliteit als onderdeel van de toekomstige mobiliteitsopgaven.

- ▶ We stellen daarom een praktisch toepassingskader op, waarin we alle vormen van deelmobiliteit meenemen en onderzoeken of de toepassing hiervan in Diemen wenselijk en haalbaar is.
- ▶ Het parkeren van deelmobiliteit op de juiste plek, met name van deelscooters, verdient extra aandacht. Het betreft hier veelal foutief gedrag wat niet mag leiden tot overlast.

Luchtkwaliteit en geluidsbelasting

De maximumsnelheid op rijkswegen is een belangrijke factor voor een betere luchtkwaliteit en een lagere geluidsbelasting. Ook de uitstoot van vracht- en autoverkeer is een aspect dat aandacht behoeft.

- ▶ We zijn daarom voorstander van het verlagen van de maximumsnelheid op de Ring A10 en de A1 in Diemen naar 80 kilometer per uur.
- ▶ We onderzoeken of we in Diemen aan kunnen sluiten op de milieuzones voor vracht- en autoverkeer van de gemeente Amsterdam. Dit geldt niet voor de milieuzone voor brom- en snorfietzers waar in 2021 al onderzoek naar is gedaan.

Fietsbrug Plantage de Sniep – Diemen Zuid

In 2021 is onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van een nieuwe verbinding voor voetgangers en fietsers van Plantage de Sniep langs het spoor naar station Diemen Zuid. Uit dit onderzoek zijn drie technisch haalbare varianten naar voren gekomen.

- ▶ We denken verder na over het wel of niet realiseren van deze nieuwe verbinding, met een nieuwe brug over de Weespertrekvaart. We doen daarbij onderzoek naar de mogelijkheid van een financiële bijdrage vanuit de Vervoerregio Amsterdam.

4.4 Vrije Tijd

Voor mensen die willen bewegen moeten de drempels zo laag mogelijk zijn. De openbare ruimte in Diemen moet daarom nog verder uitnodigen tot bewegen. Toegankelijkheid voor alle doelgroepen is daarbij een nadrukkelijk punt van aandacht.

Diemen biedt een divers sport- en beweegaanbod. Het gebrek aan ruimte vormt op termijn mogelijk een belemmering. We gaan de komende periode actief op zoek naar mogelijkheden.

Sportaccommodaties

Het huidige zwembad (Sportcentrum Duran) is ruim 40 jaar oud en nadert het einde van zijn levensduur. Dat vraagt om een oplossing. Dat zou kunnen via vervangende nieuwbouw of in de vorm van ingrijpende renovatie van het huidige bad.

- ▶ We onderzoeken de wijze waarop blijvend kan worden voorzien in een financieel haalbare en duurzame zwemvoorziening in Diemen, met name voor lezswemmen en verenigingen. Dit onderzoek dient binnen maximaal twee jaar te worden afgerond, waarna besluitvorming kan plaatsvinden.
- ▶ Bij het onderzoek worden de inwoners van Diemen nadrukkelijk betrokken. In het onderzoek wordt aandacht besteed aan de wijze waarop aan de zorgfunctie voor kwetsbare groepen, zoals die nu in het AGO-bad is belegd, invulling kan worden gegeven.

Gezondheid

Er dient (nog) meer aandacht te komen voor de bevordering van een gezonde leefstijl van de inwoners van Diemen.

- ▶ In dit kader gaan we onderzoeken in hoeverre een bestemmingsplan of de Omgevingsvisie een instrument kan zijn om bijvoorbeeld de vestiging van gezonde voeding winkels te stimuleren.

Cultuur

Een goed cultureel en divers evenementenaanbod komt de levendigheid van het dorp ten goede. Vanuit Daarom Diemen worden initiatieven voor nieuwe evenementen ondersteund. De Omval kan zich in haar nieuwe jasje nog nadrukkelijker positioneren als de culturele huiskamer van Diemen. We willen dit blijven faciliteren. Verder leent het Diemberbos zich goed voor kleinschalige (theater)voorstellingen. House of Bird en Theater De Omval hebben op dit gebied al samengewerkt.

- ▶ We bezien of een platform voor de cultuur in Diemen van meerwaarde kan zijn, zoals er ook met de Sportraad een overleg- en afstemmingsplatform voor sport is.
- ▶ We gaan onderzoeken of er in het Diemberbos (of elders) een kleinschalig openluchttheater kan worden gerealiseerd.

Diemen 800 jaar

In 2026 bestaat Diemen 800 jaar. Deze mijlpaal verdient nadrukkelijk aandacht.

- ▶ De burgemeester wordt gevraagd om met een startnotitie te komen in het tweede kwartaal van 2023. Deze wordt ter bespreking aan de raad voorgelegd. Hierin wordt expliciet opgenomen hoe dit feest in samenspraak met de Diemense samenleving kan worden georganiseerd.

4.5 Economische zaken

Veel ondernemers hebben het tijdens de coronacrisis zwaar gehad. De lokale economie draait op dit moment redelijk goed en er is sprake van weinig leegstand op de verschillende werklocaties. Daarnaast is de leegstand in de horeca- en detailhandelssector de afgelopen jaren ook beperkt gebleven. Wel kan dit beeld veranderen nu de corona-gerelateerde staatssteun voor de hardst getroffen sectoren is geëindigd en de oorlog in Oekraïne zorgt voor sterk stijgende prijzen en oplopende inflatie.

ZZP'ers

We hebben aandacht voor de wensen en behoeftes die de grote groep Diemense ZZP'ers heeft en proberen hierin, voor zo ver mogelijk, te voorzien.

- ▶ We continueren het ZAAI-traject, organiseren netwerkbijeenkomsten voor ZZP'ers en stimuleren ontmoetingen tussen ZZP'ers.

Verrijn Stuart

De omgeving van bedrijventerrein Verrijn Stuart is de afgelopen decennia in rap tempo veranderd. Ook zijn het bedrijventerrein zelf en de gebruikers van het bedrijventerrein veranderd. Op het bedrijventerrein maakt de klassieke industrie plaats voor creatieve, nieuwe (en vaak iets kleinere) MKB-bedrijven. Er zijn steeds meer signalen dat het bestemmingsplan en de openbare ruimte niet meer aansluiten op behoeften van de gebruikers van het terrein.

Nu er steeds minder plaatsen zijn in Diemen waar vrij geparkeerd kan worden, kan in de nabije toekomst de parkeerdruk op Verrijn

Stuart oplopen. Dit kan ertoe leiden dat het nodig wordt om over te gaan tot regulering van het parkeren.

- ▶ We gaan samen met de ondernemers en gebruikers van Verrijn Stuart binnen de kaders van de Omgevingsvisie een toekomstvisie opstellen. Actualisatie van het bestemmingsplan en een opwaardering van de openbare ruimte zijn daar in ieder geval onderdeel van.
- ▶ Eventuele invoering van parkeerregulering op Verrijn Stuart zal altijd in samenspraak gaan met de bedrijven op het terrein.

Bergwijkpark

De opwaardering van de openbare ruimte in Holland Park heeft de afgelopen jaren positieve effecten gehad op kantorengedebied Bergwijkpark. Maar de veiligheid blijft aandacht vragen.

- ▶ Zolang het nodig is, willen we het zogenoemde Donkere Dagen Offensief continueren om de veiligheid op het kantorenpark Bergwijkpark te waarborgen.

Detailhandel

We koesteren de fijnmazige detailhandelsstructuur van Diemen. Tegelijkertijd willen we onder voorwaarden wel ruimte geven aan detailhandel als dit op een verstandige manier kan.

- ▶ Nadrukkelijk wordt met de verschillende wijkwinkelcentra in Diemen gekeken naar de mogelijkheden om tot meer evenementen te komen.

Onderzocht wordt of de toevoeging van een kleine supermarkt in Holland Park een verstandige manier is om op korte termijn te voorzien in de behoefte van de inwoners aan meer detailhandel.

5. Veiligheid en ondermijning

De afgelopen jaren heeft de gemeente veel werk gemaakt van veiligheid en de strijd tegen ondermijning. De cijfers bewegen grotendeels de goede kant op, maar juist omdat veiligheid voor veel inwoners een zwaarwegend onderwerp is, is blijvende aandacht nodig.

Scheerlicht

De gemeente Diemen pakt actief misstanden op het gebied van woonfraude en ondermijning aan en omarmt de methodiek Scheerlicht in de gemeentelijke organisatie. We werken aan verdere ontschotting van onze organisatie en intensievere samenwerking met externe partners.

- ▶ Wij gaan het huidige ondermijningsbeeld updaten en stemmen daar onze inzet op af, waarbij we zorgen voor een evenwichtige balans tussen zorg en veiligheid. Daarbij zal bij de uitvoering van het beleid het vizier telkens gefocust zijn op dat wat mogelijk is qua landelijke en lokale regelgeving en zullen we daar waar mogelijk de grenzen opzoeken.

Preventie als uitgangspunt

Preventie is de kern van ons veiligheidsbeleid en repressie is het sluitstuk. Daarom investeren wij verder in een sterk sociaal beleid, opleiding, leefbare buurten en community building/ samenlevingsopbouw.

- ▶ We gaan vanuit deze focus aan de slag met een wijkgerichte aanpak. Daarbij hebben we speciale aandacht voor die contactmomenten waarbij jeugd in de verleiding kan worden gebracht door het snelle geld en de status die de criminaliteit kan bieden.
- ▶ Iedereen verdient een tweede kans. Daarom hebben we aandacht voor diegenen die

vanuit de criminaliteit willen terugkeren naar de maatschappij. We bieden hen vroegtijdig een begeleidingstraject.

Onacceptabel gedrag

De normen en waarden over de manier waarop we met elkaar omgaan zijn steeds vaker onderwerp van discussie. De “me too”-beweging is een sprekend voorbeeld van het niet dulden van onacceptabel gedrag. Straatintimidatie levert wat dat betreft een negatieve bijdrage aan ons (subjectieve) veiligheidsgevoel.

- ▶ Binnen deze coalitieperiode komen we tot een plan van aanpak.

Informatieveiligheid

De verdergaande automatisering brengt mogelijkheden en gevaren met zich mee. De bewustwording daarover in de organisatie willen we verder ontwikkelen.

- ▶ We gaan stappen zetten om onze ambtenaren weerbaarder te maken tegen de oprukkende cybercriminaliteit door de beveiliging en toegankelijkheid van onze systemen en bestanden aan te scherpen.

Cameratoezicht

Op basis van huidige wetgeving is de inzet van vast of flexibel cameratoezicht onder strikte voorwaarden in de openbare ruimte mogelijk voor gemeenten. Tot op heden is daar door de gemeente Diemen geen gebruik van gemaakt, omdat dit niet als effectief middel is beschouwd en inzet niet zou voldoen aan de wettelijke voorwaarden.

- ▶ Ook in de toekomst zullen wij daar prudent blijven omgaan met cameratoezicht. We zien de inzet van cameratoezicht als een uiterst middel, waarbij voldaan moet worden aan de wettelijke voorwaarden.

Uitbreiden boa-capaciteit

We zijn ons bewust van de groeiende inzet van onze buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's). We houden het aantal boa's in evenwicht met de grootte van de gemeente en het takenpakket. We zien ook de toenemende weerstand die boa's bij de uitoefening van hun ambt ervaren. Daarom is in 2021 gestart met een pilot voor het dragen van bodycams.

- ▶ We maken gebruik van de extra middelen die het kabinet beschikbaar stelt voor handhaving door boa's in de openbare ruimte.
- ▶ Mocht de boa-capaciteit in de toekomst onvoldoende zijn, dan zal een eventuele capaciteitsclaim worden meegenomen in de reguliere planning- en controlcyclus.

- ▶ Als blijkt dat de pilot met bodycams bij boa's succesvol is, dan willen we het gebruik ervan structureel invoeren.

Laagdrempelig melden

De afgelopen jaren zien we dat huiselijk geweld zich steeds vaker manifesteert, veelal veroorzaakt door tegenslag in het leven en versterkt door het gebruik van alcohol. Niet altijd wordt daarvan aangifte gedaan bij de politie, dan wel melding bij hulporganisaties, zoals de Blijfgroep en Veilig Thuis. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om anoniem te melden via Meld Misdaad Anoniem.

- ▶ Wij willen dat dergelijke misstanden laagdrempelig kunnen worden gemeld en actief worden opgepakt. De mogelijkheden hiertoe gaan we actiever uitdragen.

6. Financiën

We willen de gezonde en robuuste financiële huishouding behouden. Het voorzieningenniveau in Diemen is hoog, terwijl de lokale lastendruk gemiddeld is. In de komende periode willen we het voorzieningenniveau op peil houden zonder onverantwoorde lastenverhogingen.

De reservepositie van de gemeente is toereikend gezien de risico's die we lopen. Dit willen we behouden. Zo nodig kunnen we de reservepositie inzetten om tijd te nemen voor het afwegen en inzetten van besparingsmaatregelen.

De financiële verhouding tussen het Rijk en de gemeenten wordt steeds ongemakkelijker. Steeds vaker worden taken en de realisatie van doelstellingen door het Rijk doorgeschoven naar de gemeenten. Veelal vindt er dan een korting plaats op de benodigde financiële middelen. Dit maakt het voor gemeenten steeds lastiger om uit te komen met het geld.

- Voornemen is ons samen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten actief op te stellen bij de lobby voor een rechtvaardige verdeling van de lasten.

De oorlog in Oekraïne heeft grote invloed op de economische situatie. De prijsinflatie is op dit moment hoog en het is onduidelijk hoe dit zich verder gaat ontwikkelen. Ook de herverdeling van het Gemeentefonds levert voor Diemen een structureel oplopend negatief effect op. Gezien deze onzekere economische situatie is het financiële kader voor dit coalitieakkoord op dit moment lastig aan te geven. Vanzelfsprekend proberen wij zo efficiënt en effectief mogelijk met het gemeenschapsgeld om te gaan.

- Jaarlijks zullen in de kadernota en de begroting de ambities uit het coalitieakkoord vertaald worden, zodat een integrale afweging kan plaatsvinden

Gemeente
Diemen

